VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS!

TAIKUS ATOMAS

IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS PARTINIO, LKJS, PROFSĄJUNGOS KOMITETŲ IR ADMINISTRACIJOS ORGANAS

Laikraštis įkurtas 1988 m. birželio 28 d. ✻ Nr. 20 (20) ✻ 1988 m. gruodžio 21 d. ✻ Trečiadienis ✻ Kaina 1 kap.

GERBIAMI DRAUGAI!

ŠIRDINGAI SVEIKINAME JUS SU PROFESINE ŠVENTE — ENERGETIKO DIENA.

LINKIME SĖKMĖS MŪSŲ KOLEKTYVO IR VISUOMENĖS GYVENIMO PERSITVARKYME, STIPRIOS SVEIKATOS JUMS IR JŪSŲ ŠEIMOMS, LAIMĖS IR VISO GERIAUSIO.

Administracija,
partinis komitetas,
profsąjungos komitetas,
komjaunimo komitetas,
darbo kolektyvo taryba

SNIEČKUI – MIESTO VARDĄ!

Lapkričio 30 d. Sniečkaus gyventojai turėjo galimybę pabendrauti su komisijos nariais, kuri sudaryta Lietuvos TSR Ministrų Taryboje, dėl miesto vardo suteikimo Sniečkui. Komisijos pirmininkas Bakutis išdėstė esamus argumentus, o gruodžio pirmąją — komisijos nariai pateikė savo nuomonę Ministrų Tarybai, o taip pat lapkričio 30 d. susitikimo su sniečkiečiais, protokolą. Galutinis susitikimo Sniečkuje rezultatas parodė, kad komisija galvoja, kad Sniečkui suteikti miesto vardą netikslinga ir kaip variantą pateikia šiam tikslui tris etapus. Pirmasis — Vykdomajame komitete įkurti socialinio vystymo, kapitalinės statybos ir kitus skyrius. Antras — dalį rajono Vykdomojo komiteto funkcijų perduoti gyvenvietės tarybai. Ir trečias — pastatyti socialinės-kultūrinės paskirties objektus gyvenvietėje, kad atitiktų nustatytas sanitarines normas ir taisykles, esamam gyventojų skaičiui, t. y. pastatyti reikiamą kiekį parduotuvių, buitinio gyventojų aptarnavimo patalpų, ligoninių ir t. t.

Kaip pasakė Bakutis, komisija atkreipė dėmesį į kai kuriuos punktus prieš miesto statusą. Išvardinsime šias priežastis paeiliui.

Visų pirma, kultūrinių įstaigų, švietimo, mdicinos darbuotojai netektų kai kurių jiems esamų, kaip kaimo gyventojams, lengvatų ryšium su miesto vardo suteikimu. Kalbama apie komunalinius patarnavimus, kurie suteikiami nemokamai, be to, išmokėjimų suma kiekvienus metus sudaro 111 tūkst. rublių.

Susirinkusiems salėje perskaitytas 1982 m. birželio 29 d. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Įsakas, kuriame sakoma, kad miesto kategorija suteikiama, kai gyventojų skaičius viršija 50 tūkst. žmonių.

(Nukelta į 2 psl.)

Pirmasis blokas išvestas 750 MW galingumui (turbogeneratorius Nr. 1). Dėl Šiaurės vakarų turboatomenorgoremonto kaltės, penktadienį, gruodžio 18 d. sustabdytas turbogeneratorius Nr. 2 — defektas intarpe. Prasidėjo remonto darbai. Įjungus į tinklą buvo didelė guolio vibracija. Dėl šios priežasties turbogeneratorius Nr. 2 buvo stabdomas du kartus balansavimui.

Gruodžio 19 d. turbogeneratorius Nr. 2 įjungtas į tinklą; antrasis blokas sustabdytas dėl sutrikimų dujų prapūtimo reaktoriaus sistemoje. Priežastys aiškinamos.

* * *

Gruodžio 12—18 dienomis išmetamos į atmosferą radioaktyvios medžiagos svyravo leistinomis normomis: inertinės radioaktyvios dujos nuo 3,6 iki 14,4 proc.; ilgaamžiai radionuklidai nuo 0,07 iki 1,5 proc.; 131 jodas nuo 1,7 iki 16,7 proc.

Gama spindulių dozės stiprumas Sniečkuje 9—11 mikro R/h.

ATOMINĖ ENERGETIKA

ISTORINĖ APŽVALGA

● 1978 METAI. Balandyje pradėta Ignalinos AE pirmojo bloko statyba. Kovo mėn. pradėjo veikti vandenvietė. Rugsėjo 8 d. pirmojo bloko A—1 pamatams atvežtas pirmasis betonas.

● 1879 METAI. Liepos mėn. pradėjo dirbti valymo įrenginiai.

● 1980 METAI. Balandyje pradėta antrojo bloko statyba.

● 1981 METAI. Kovo mėn. pirmasis betonas panaudotas bloko A—2 pamatams. Gruodyje pradėta montuoti pirmojo reaktoriaus šachta.

● 1982 METAI. Birželio mėn. pirmojo bloko šachtoje baigtas metalo konstrukcijų montavimas.:

● 1983 METAI. Spalio 2 d. 11 val. 12 min. į reaktorių pakrauta pirmoji šilumą išskirianti kasetė (ŠIK) — pirmojo bloko fizinis paleidimas. Spalio 4 d. 3 val. 15 min. reaktorius išvestas į kritinę padėtį. Spalio 19 d. baigtas masinis reaktoriaus pakrovimas kuru (šilumą išskiriančiomis kasetėmis). Spalio 24 d. 3 val. 00 min. baigtas pilnamaštabinis reaktoriaus pakrovimas. Gruodžio 8 d. 18 val. 45 min. pirmojo bloko reaktorius išvestas minimaliam kontroliuojamam galingumo lygiui. Gruodžio 30 d. įvykdytas antrojo turbogeneratoriaus prasukimas. Gruodžio 31 d., 20 val. 30 min. antrasis turbogeneratorius įjungtas į tinklą.

Praėjo truputį daugiau nei keturiasdešimt metų nuo to laiko, kaip buvo urano branduolys suskaldytas, ir mažiau kaip trisdešimt metų, kai TSRS pradėjo dirbti pirmoji atominė elektrinė. Žmonijos istorijoje tai tik nedidelė laiko atkarpa, tačiau šuolaikiniams mokslo ir technikos išvystymo tempams — tai jau ilgas laiko tarpas.

Periodas, pradedant XX amž. viduriu charakterizuojamas žymiais pasikeitimais energetikos išvystymo tendencijomis. Kaip savo laiku anglis išstūmė malkų kurą, o paskui užleido vietą naftai, kuri tuomet buvo išstumta gamtinių dujų, taip dabar kiekvienais metais vis didėja banduolinio kuro dalis. Didėjimas branduolinės energetikos daugumai šalių ateityje tai bus neišvengiamu procesu, nežiūrint, kad tai siejama su sunkumais ir net pavojumi.

Todėl iki 1939 metų daugelis mokslininkų-fizikų laikė, kad praktiškai panaudoti branduolinę energiją negalima. Atrodė, kad įgyvendinti branduolinę, pareikalaus žymiai didesnės energijos, negu išlaisvinta branduolinė energija. Taip neseniai branduolinė fizika ir branduolinė chemija buvo laikoma mokslo šakomis, neturinčiomis praktiškos reikšmės. Ir tik vienas žymus Prancūzijos mokslininkas Frederikas Žolio-Kiuri laikėsi kitos nuomonės: gavęs 1935 metais Nobelio premiją, jis išreiškė viltį, kad kada nors bus įgyvendinta grandininė branduolinė reakcija ir išlaisvinta branduolinė energija įgaus praktinę reikšmę. Prabėgo keletas metų, ir mokslininkų pažiūra staigiai pasikeitė. 1938 metų pabaigoje, Vokietijoje buvo aptiktas visiškai netikėtas reiškinys — urano atomo branduolių skilimas veikiant neutronams. Viso pasaulio fizikų ir chemikų tarpe, kurie užsiiminėjo branduolinių reakcijų nagrinėjimu, prasidėjo atominė „karštligė". Vieni darbai sekė kitus: TSRS, JAV, Vokietijoje, Didžiojoje Britanijoje ir Prancūzijoje branduolinėse laboratorijose intensyviai buvo nagrinėjami nauji reiškiniai.

1942 m. gruodyje Enriko Fermiui pirmą kartą pasisekė gauti grandininę reakciją urano branduolių dalijimosi urano-grafitinėje sistemoje — reaktoriuje, įrengtame po Čikagos stadiono tribūnomis Šis įvykis buvo sprendžiamuoju branduolinėje energijoje.

1946 metų gruodyje, praėjus tik keturiems metams po Čikagos eksperimento, I. Kurčatovui ir jo bendradarbiams pasisekė puikiai pajungti darbui, pirmąjį Europos ir Azijos kontinente, eksperimentinį grafitinį reaktorių ir įgyvendinti grandininę branduolinę reakciją.

1954 metais Tarybų Sąjungoje pradėjo veikti energetinėse įmonėse Pirmoji pasaulyje atominė elektrinė (AE), kurios galingumas 5000 kW. Tai palyginti mažo galingumo, tačiau tai buvo pirmieji pasaulyje „atominiai kilovatai". Pirmą kartą urano branduolių skilimo energija pajudino turbiną ir elektros energija įsijungė į pramonės tinklą.

Nuo pat gyvavimo pradžios branduolinė energetika naudoja šilumos neutronų reaktorius. Tokių reaktorių plėtimas buvo vykdomas keliomis kryptimis. Penkiasdešimtaisiais metais visame pasaulyje intensyviai buvo kuriami projektai korpusinių vandeninių (verdančių ir neverdančių), kanalinių sunkiavandenių ir dujų-grafitinių reaktorių. Tarybų Sąjungoje, be to, dar buvo peržiūrimi kanaliniai vandens-grafitiniai reaktoriai. Nuo 50-ųjų vidurio iki 60-ųjų metų vidurio statomos eksperimentinės-pramoninės įmonės ir AE su įvairių tipų reaktoriais ir patyrimo sukaupimu jų eksploatacijai. 60-ųjų metų pabaigoje praktiškai visame pasaulyje viršų ima vandens reaktorių koncepcija, kurių statyba intensyviai pradedama 70-aisiais metais. 1985 metais beveik 90 proc. suminio pasaulinio branduolinės elektroenergijos kiekio tenka atominėms elektrinėms su vandens reaktoriais. Trys šalys sudaro išimtį. Didžioji Britanija orientavo savo branduolinę energetiką dujų-grafitiniams reaktoriams. Kanada tradiciniai plėtė sunkiavandenius reaktorius CANDU tipo. Tarybų Sąjunga iki paskutinių metų atomines elektrines statė su dviejų tipų reaktoriais: korpusiniais-vandens ir kanaliniais vandens-grafitiniais.

Radiacinio saugumo srityje sukurti saugūs metodai reaktorių apsaugos ir kitų AE spinduliavimo šaltinių, kurie pakankamai praktiškiems tikslams tiksliai ir saugiai apskaičiuoti ir suprojektuoti, išvystyti metodai technologinių įvertinimų aktyvumo ir AE išmetimų į supamą aplinką, sukurtos ir naudojamos efektyvios apsaugos medžiagos, sukaupta atitinkama faktinė medžiaga apie radiacinį stovį AE ir radiacinį klimatą supamoje aplinkoje. Visa tai įgalina statyti ir eksploatuoti atomines elektrines, atitinkančias šiandieniniams personalo ir gyventojų saugumo reikalavimams.

(Iš mokymo priemonių)

● 1984 METAI. Liepos 5 d. pirmojo turbogeneratoriaus prasukimas. Liepos 6 d. pirmasis turbogeneratorius pajungtas į tinklą.

● 1985 METAI. Kovo 21 d. pirmojo bloko reaktorius dirba projektiniu 1500 MW galingumu. Liepos 15 d. atiduota montuoti antrojo reaktoriaus šachta. Rugpjūtis —rugsėjis — baigtas antrojo bloko metalo konstrukcijų montavimas.

● 1986 METAI. Gruodžio 10 d. į antrojo bloko reaktorių patalpinta šilumą išskirianti kasetė—fizinis reaktoriaus paleidimas. Gruodžio 11 d. reaktorius išvestas į kritinę padėtį. Gruodžio 28 d. baigtas pilnamaštabinis antrojo bloko reaktoriaus pakrovimas.

● 1987 METAI. Liepos 8 d. įvykdytas trečiojo turbogeneatoriaus prasukimas. Liepos 26 d. ketvirtojo turobgeneratoriaus prasukimas, rugpjūčio 18 d. — įjungimas ketvirtojo turbogeneratoriaus į tinklą. Rugpjūčio 23 d. trečiasis turbogeneratorius įjungtas į tinklą. Rugpjūčio 31 d. pasirašytas valstybinės priėmimo komisijos aktas „Dėl Ignalinos AE pirmosios eilės antrojo energbloko užbaigtos statybos priėmimo".

Respublikinės masinės informacijos priemonėse pranešama apie kietųjų radioaktyvių atliekų laikymo pažeidimus 155 pastate.

Ignalinos AE darbo organizavimo ir saugumo technikos skyrius praneša, kad dirbo tarpžinybinė komisija šiuo klausimu, kurią sudarė kompetetingi respublikos organų specialistai.

Komisija nustatė, kad 155 pastatas įrengtas atitinkamai projekto reikalavimams, aktyvumo sąlygoms ir radiacinis atliekų spinduliavimas neviršija dydžio, nustatyto projekte ir sanitarinių normų. Įvairios radioaktyvios medžiagos už 155 pastato ribų nenešiojamos.

Kietųjų radioaktyvių atliekų matavimų rezultatai sandėliavimo vietoje, atspausdinti anksčiau, sudaryti neįskaitant reikalavimų, pateiktų sanitarinėmis taisyklėmis, tokių statinių tipui. Pagrindinė esminė komisijos pastaba — 1989 metų IV ketvirtyje įvykdyti uždengimą nuo kritulių, kurio nebuvo užplanuota pagal projektą, o šiuo metu reikalavimai pasikeitė.

MAČIUSIŲJŲ PASAKOJIMAI

G. Ignašova, kapitalinės statybos valdybos planavimo -sąmatų skyriaus viršininkė. Statyba prasidėjo kaip Leningrado AE filialas. Aikštelės parinkimas vyko dar 1972 metais. Iš pradžių planavo statyti Baltarusijos elektrinę, vėliau — Drūkšių, o paskui jau apsistota prie Ignalinos AE. Ypatingai pradžioje daug sunkumų patyrėme su tiekimu — atsidūrėm toli nuo geležinkelio. Vagonėliai buvo ir direkcijos kontora, ir gyvenamąja patalpa, vėliau patalpas kontorai nuomojome V. Rylovo kolūkyje, maitinomės Dūkšte.

1976 metais visi pirmieji gyventojai užėmė vieną namą, ten gi išsidėstė valdyba, ir būtinos miesto tarnybos.

Lėtai, sunkiai buvo ruošiama teritorija statybai. Žmonėms vadovavo didelis noras, padėjo užsispyrimas atkaklumas, laukimas.

K. Zacharovas, direktoriaus pavaduotojas miesto statybai. Iki 1983 metų buvau elektrinės direktoriumi. Aikštelę statybai parinko valstybinė komisija, vadovaujama A. Gresnovo: buvo rekomenduojamos dvi vietos — Baltarusija ir Lietuva. Sprendžiamąją rolę aikštelės parinkime turėjo Drūkšių ežeras — didelė vandens saugykla.

Statyba pradėta nuo energetikų gyvenvietės. Tuo pačiu metu užsakinėjome įrengimus (daugiau 300 mln. rub. tik 1-ajam blokui). Užsakymus siuntėme šimtams gamyklų. Daug dirbome su dokumentacija. Statėme kelius, pionierinę bazę, statybos industrijos bazę, geležinkelio atšakas. Elektrinėje pradėjome vykdyti žemės darbus pagrindiniame bloko korpuse. Tose vietose buvo kalvelės.

Tiesiog ten pravesdavome gamybinius pasitarimus, statydavome stalą, prie jo sėsdavo ministro pavaduotojas P. Georgijevskis.

Mūsų pirmasis blokas buvo statomas kaip pavyzdys — analogų nebuvo. Mokslinių vadovu buvo Kurčatovo vardo instituto direktorius, tuo metu buvęs TSRS MA prezidentas akademikas A. Aleksandrovas. LTSR CK buvo sudarytas štabas dėl elektrinės greitesnės statybos, kuriam vadovavo A. Brazauskas. Prie Lietuvos TSR MA buvo sudaryta tarpininkavimo IAE statybai Taryba, vadovaujama A. Žukausko. O Kauno politechnikos institute formavosi grupės būsimųjų vietinių energetikos specialistų, kurie, o gaila, labai nenoriai ėjo pas mus dirbti.

G. Tosinas, šiluminės elektroenergijos tiekimo cecho viršininko pavaduotojas tiekimui. Man buvo duota užduotis — organizuoti įmonės elektros tiekimo cechus, statybos ir miesto objektus. Palaipsniui iš matavimo organizacijų priėmėme objektus. Atvažiavus čia, po trijų mėnesių paleidome svarbiausią pažeminančią pastotę, kuri eksploatuojama iki šių laikų — maitina miestą ir statybą, o taip pat pradėjo dirbti paskirstymo pastotis rajone, kur dabar statomas ryšių mazgas, Iki to jau buvo dvi pastotys, jas eksploatavo pirmoje eilėje Vakarų statybos valdyba.

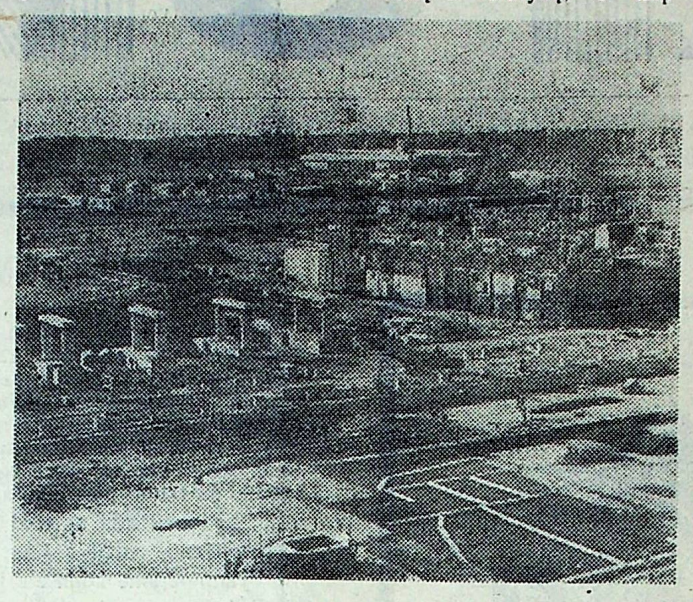

Praėjus dvejiems metams, įvedėme antrąją pažeminančią pastotę pagrindinės aikštelės rajone.

Pačiu sudėtingiausiu paleidžiamuoju objektu mums buvo pramoninė-apšildymo katilinė. Iki jos veikė nedidelė katilinė prie ligoninės miestelio.

Bendrai mūsų tarnyba per praėjusius 12 metų susitvarkė su jai pavesta užduotimi. Dirbome įtemptai, bet ir dabar įtempimas nemažėja — vyksta elektromontavimo darbai, o mums dar juose reikia dalyvauti.

Nekokie reikalai baro bazės klausimais: kai įsikūrėme vagonėliuose, tai iki šiol ten, net dirbtuvių neturime.

I. Blagoveščenskis, šilumos automatikos ir matavimo cecho vyresnysis meistras. Per 11,5 metų įvyko daug pasikeitimų. Kitaip atrodo gyvenvietė: iš trijų apgyvendintų 1977 metais namų išsiplėtė iki trijų puikių mikrorajonų; nuo miško takelių, kuriais eidavome į darbą, iki plačių šiuolaikinių apšviestų gatvių. O kiek pasiliko atmintyje gerų žmonių, kai kurių jau nėra gyvųjų tarpe (I. Soldatovas, A. Carevskis, N. Presniakovas).

Viskas mūsų atmintyje...

Iš pradžių buvau vandenvietės, valymo įrenginių, kanalizacinės stoties statybų kuratoriumi. Gyvenome Kosmoso gatvėje, Nr. 6, vyrai — 38 bute, moterys — 39-ame, o kontora buvo 36-ame. Beveik visas kolektyvas sutilpo. Dalis direkcijos — įrengimų, kapitalinės statybos skyriai įsikūrė Rojuje, pagrindinė bazė — Vilniuje. Vienas iš pirmųjų padalinių elektrinėje — šiluminės elektroenergijos tiekimo cechas.

Nuotraukose: statybos panorama; kylančio giganto fone.

A. Karasiovo nuotr.

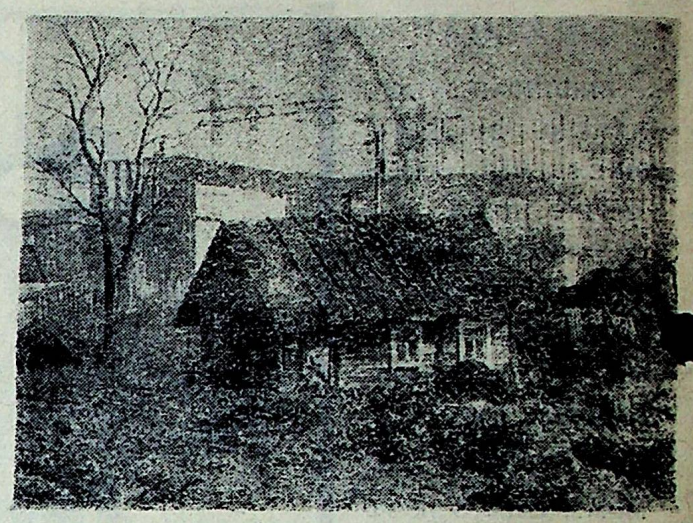

SNIEČKUI—MIESTO VARDĄ!

(Atkelta iš 1 psl.)

Atžymėjo ir ypatybes, kada gyvenvietei, kurioje gyvena mažiau 50 tūkst. žmonių gali būti suteikta miesto kategorija, tačiau tada turi būti čia svarbus gamybinis, socialinis-kultūrinis, istorinis, kurortinis-gydomasis centras ir turėti ekonomikos, socialinio-kultūrinio tolesnio vystymosi tendenciją. „Sniečkuje mes nematome tokių tendencijų", — pasakė komisijos pirmininkas.

Trečiasis argumentas prieš miesto vardo suteikimą, kurį komisija įskaito, tai, kad Tarybų Sąjungoje nė viena gyvenvietė, prie kurių yra atominė elektrinė, nėra respublikinio pavaldumo.

Labai svarbia priežastimi, kad laikinai atidėti klausimą dėl miesto kategorijos, yra gyvenvietės išvystymo neproporcionalumas, žymiai atsilieka socialinė bazė, tuo metu, kai pirmosios eilės gamybiniai objektai seniai eksploatuojami. Gyvenvietė nepilnai suformuota taip, kad atitiktų republikinio pavaldumo miestą. Nėra geležinkelio, autobusų stočių, miesto vykdomojo komiteto pastato ir kitų statinių. Komisijos nariai siūlo sudaryti sąrašą visų trūkstamų socialinės-kultūrinės paskirties objektų, suprojektuoti juos (jeigu nėra genplane), išskirti finansavimą ministerijų sąskaita, dėl kurių kaltės tai įvyko, o jau tada kalbėti apie miesto vardo suteikimą.

Abejonę komisijai teikia tai, kad Vakarų statybos valdyba, nemažai pasidarbavusi Ignalinos rajone, kažin ar galės pratęsti statybas žemės ūkyje, jeigu Sniečkus taps miestu.

Ir pagaliau, du paskutiniai supratimai, kuriais vadovavosi komisija. Padidės valdymo aparato išlaikymo išlaidos, o juk tai šiuo metu nemadinga. Rajoninis biudžetas neteks pajamų, kurios gaunamos iš Sniečkaus gyventojų.

Tokie septyni argumentai prieš miesto vardo suteikimą, kuriuos komisijos pirmininkas pateikė sniečkiečių žiniai. Reikia pasakyti, kad jis išvardino tiek pat argumentų ir „už". Jų tarpe — nugalėjimas mieste susidariusios priverstinės izoliacijos, ryšių sutvirtinimo su respublika; vieningas politinis ir ūkinis miesto valdymo organas, taip pasakius, arbitras tarp dviejų galingų žinybų; atsiradimas prekybos, transporto, komunalinio ūkio, priklausančių miestui ir vėliau, VSV ir IAE išlaisvinimas nuo šių išlaikomų tarnybų; daugiašakės gamybos organizavimas, gyventojų skaičiaus augimas („Nors mes nematome tokių sąlygų, kad jis augtų", — pasakė pirmininkas).

Nė vienas iš pasisakiusiųjų Sniečkaus gyventojų nesutiko su tuo, kad reikia dar palaukti su miesto vardo suteikimu. Tuo tarpu miesto vardo suteikimo šalininkų argumentai nesikartojo.

Nesutiko žmonės ir su argumentais prieš. Netgi dalinai dėl Sniečkaus vystymosi buvo išsakyta, kad kaip tik miestas, miesto vykdomasis komitetas padės ištaisyti padėtį, padės apginti gyventojų interesus žinybose, įkurti vieningą ideologinio darbo centrą, savo laikraštį (Roza, Boroninas). Kas liečia socialinės-kultūrinės objektų statybos, miesto aparato išlaikymo ir komunalinio ūkio išlaidos gula ant respublikos pečių, kaip tai pasakė A. Chromčenka, kurį laiką dar gali išlaikyti Ignalinos AE komunalinio ūkio skyrių, ikimokyklines vaikų įstaigas, elektros-šilumos tiekimą. Palaipsniškas perėjimas šių įstaigų iš žinybos į miesto pavaldumą, matyt, palengvins respublikos padėtį.

Mokyklos Nr. 3 direktorė V. Beinorenė, pritariant plojimais salėje, pasakė, kad jų kolektyvas pasiruošęs atsisakyti nuo teikiamų jiems lengvatų dėl bendro reikalo.

Keletas pasisakiusių pabrėžė, kad mūsų gyvenvietėje yra svarbi gamybos šaka, ir, tokiu būdu, atitinka 1982 m. birželio 29 d. Įsako pataisymui. Tačiau nieks neperžiūrėjo Bakučio pastabų dėl to, kad nėra tolesnio Sniečkaus gyventojų augimo sąlygų, o juk tokios sąlygos numatytos pataisyme.

Iš tikrųjų, visi miestai šalyje, esantys prie atominių elektrinių yra priklausomi sritims. O Lietuvoje nėra sričių paskirstymo. Kam gi panašus argumentas? Netolima čia buvo blanki mintis apie rajoninio pavaldumo miestą. Pirmininkas Bakutis neišsakė jos aiškiai, ir to pasirodo užteko, kad toks variantas iš viso nesimaišytų. Kodėl mūsų nepatenkina rajoninio pavaldumo miestas? Dėl kalbų apie respublkinio pavaldumo miestą ir gyvenvietės reikalus šis klausimas pasiliko ir iki šios dienos lieka atviras.

Veteranų tarybos pirmininkas Maliukovas išreiškė nepasitenkinimą dėl valdymo aparato didėjimo argumento. Juk tai tas aparatas, kuris mums reikalingas.

Atskaitymai iš Sniečkaus į rajoninį biudžetą, kuris susidaro iš gyventojų viengungio mokesčio, socialinio draudimo ir kt. įmokų, sudaro, kaip pasakė vykdomojo komiteto pirmininkas R. Kumpis, 10 min. rublių į metus — daugiau pusės biudžeto. Atgalinis gavimas iš rajono centro Sniečkui — 211 tūkst. rublių kasmet. Suprantama, rajoninis biudžetas daug netenka, o miestas dabar netenka dar daugiau.

Dalykiškai, rimtai praėjo susitikimas. Jo rezultatas — tie argumentai „už", kuriems komisija nekreipė dėmesio, ir į kuriuos, matyt, turėtų atkreipti dėmesį.

Veresovas ir Boroninas kalbėjo apie miesto civilinės gynybos štabą. Jis organizuojamas tik miestuose ir užsiima slėptuvių statyba, individualiomis gyventojų apsauos priemonėmis, evakuacijos organizavimu ir t. t. Kol kas Sniečkaus gyventojai neapsaugoti nuo galimo radiacinio užterštumo.

Tokiems papildymams atitinka taip pat kultūros centro įkūrimas (Altšuler); miesto veteranų tarybas (Maliukovas); veikiančioji Tarybų valdžia, o ne žinybinė (Suško); kelių priežiūra (Fedorenka); miesto komjaunimo komiteto, kultūros centro darbas su jaunimu (Maliukovas).

Nežiūrint į Bakučio įspėjimą, kad šiandieniniame susitikime problemos neišspręsime, pirmininkas išvažiavo su vienbalsiai išreikšta sniečkiečių mintimi: „Sniečkui — respublikinio pavaldumo miesto vardą!"

T. Višneveckaja

Respublikos vyriausybės sprendimo šiuo klausimu kol kas nėra.

APE SĄJŪDŽIO PROGRAMĄ

(Pabaiga. Pradžia Nr. 19 (19)

p. 7—1: „... Sąjūdis siekia, kad būtų normalizuota Bažnyčios padėtis visuomenėje".

p. 7—2: „... Sąjūdis pasisako už tai, kad būtų užtikrinta galimybė atgaivinti ir kurti religinius susivienijimus, suteikiant jiems juridinio asmens statusą".

Matyt kalbama apie sąjungas bažnyčios ir valstybės. Tačiau bažnyčia kuria savo veiklą fantastinių religinių išgalvojimų pagrindu, tikintieji aklai tiki, o valstybė laikosi evoliucinių žmogaus pasiekimų pagrindu, visose jo veiklos srityse.

Tikintieji vienodai stengdamiesi gali laikytis įsakymo „nežudyk", o taip pat „mušk savo priešą", kuris (pri[illegible]šas) gali būti tikru broliu. Abiem atvejais tikintie[illegible] kupini savo-pareigų. Kur kas sudėtingiau ateistui suprasti smulkmenas ir gudriai supainiotose žmogiškose filosofijose ir įvykdyti pareigą pilnai suprantant savo paskirtį.

Ir siaubinga išgirsti iš filosofijos mokslų kandidato Arvydo Juozaičio lūpų (žr. žurnalą „Raduga" Nr. 8, 1988 m.) „Suverenitetas — aukščiausia viso mokslo teisė, o ne atskiros jo klasės arba atstovų grupės. Čia yra tikslas kalbėti netgi apie tautos teisę savinaikinimui, jeigu jo religija leidžia jam kalbėti apie mirtį".

p. 7—3: „... Tikinčiųjų tėvų vaikams neturi būti primestas jų įsitikinimas priešingas antireliginis auklėjimas".

p. 7—4: „... Sąjūdis yra už ateistinės veiklos valstybinio organizavimo ir finansavimo nutraukimą".

Suprantama, tikinčius žmones kur kas lengviau valdyti, negu tuos, kurie gali realiai vertinti gyvenimiškas situacijas ir kovoti už savo teises.

p. 8—2: „... Sąjūdis palaiko savarankiškos pinigų sistemos respublikoje įvedimą kaip priemonę ekonomikos stabilumui užtikrinti".

Visų pirma, sukūrimas savo piniginio vieneto kiekvienoje respublikoje ir stambiuose regionuose, sukels chaosą, pirmiausiai paprastų darbininkų protuose, kurie negalės kartu reikšti savo brolišką jausmą ir kramtyti savo rankomis pagamintą dešrą. Tai daugiau organizuotos visuomenės dalis.

Antra, vienas ir tas pats vairolazdis — litas — vykdys visiškai priešingą užduotį: iš vienos pusės padės prekybai, iš kitos — ją lėtins.

Kas tai yra Sąjūdis mano nuomone? Tai inteligentijos iniciatyva. Daug šioje iniciatyvoje yra vertingo ir palaikomo. Bet „Sąjūdį" būtina išlaisvinti nuo neobjektyvumo daugumoje klausimų. Ir tada abu judėjimai: ir Sąjūdis, ir Vienybė apsijungs ir suteiks didelę naudą savoms tautoms.

p. 8—3: „... Asmeninės nuosavybės teisė išplečiama ir gamybos priemonėms".

Vienu žodžiu nusikalbėjol Tik kam tos gamybos priemonės teks? Darbininkas taps fabrikantu? Nel Valstietis fermeriu? Taip pat nel Kalbos apie nuosavybės formų įvairumą galima laikyti kaip nepagrįstą, kada asmeniniam pavaldumui atsidurs didžiulis kapitalas.

A. Šibanovas
Šiluminės automatikos ir matavimo prietaisų cechas

SKELBIMAS

Kauno Petrausko vardo medvilnės audimo fabrikas kviečia į darbą.

Mokoma sekančių specialybių: šukavimo, „Avtosup", lyginimo ir kitų tekstilės pramonės mašinų operatoriais. Mokymosi metu, kuris tęsiasi nuo 3 iki 6 mėnesių, mokamas atlyginimas 100—130 rub.

Darbininkų atlyginimas — 240-290 rublių. Fabrikas turi du bendrabučius.

Įvedus siuvimo filialą eksploatacijai, norintys galės grįžti į Sniečkų.

Š. m. gruodžio 23 d., 15 val. antrosios vidurinės mokyklos aktų salėje įvyks susitikimas su norinčiais dirbti fabrike.

Redakcijos adresas: 234760, Lietuvos TSR Ignalinos rajonas, Sniečkus, Ignalinos atominė elektrinė tel. 29157, 31714 Laikraštis leidžiamas lietuvių ir rusų kalbomis trečiadieniais.

Iškilioji spauda. Formatas A-3. Apimtis — 0,25 spaudos lanko. Tiražas 200. Užsakymo Nr. 1955. Rinko ir spaudė Utenos spaustuvės Švenčionių filialas: Švenčionys, Vilniaus 36/1. Telefonas 51214. Indeksas 67238.

Redaktorė O. BERIOZA